

Upravništvo Ljubljana, Knafljeva 5
— Telefon št. 3122 3123, 3124,
3125, 3126.
Inseratni oddelk: Ljubljana, Selen-
burgova ul. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor, Grajski trg 7.
— Telefon št. 2455.
Podružnica Celje, Kocanova ulica 2.
— Telefon št. 190.
Računi pri pošti čez zavodih: Ljub-
ljana št. 11842, Praga št. 180,
Wien št. 105 241.

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno Din 25.—,
za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5, telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126 Maribor,
Grajski trg št. 7, telefon št. 2455,
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1,
telefon št. 65

Rokopisi se ne vračajo

Nemška vojska je zasedla Češko

Konec češke državne samostojnosti — Obe deželi bosta odslej pokrajini Velike Nemčije z omejeno avtonomijo — Tudi Podkarpatja ni več

V sredo zjutraj je bil v Berlinu podpisan protokol o popolni češki kapitulaciji — Ob 6. zjutraj so nemške čete šle preko meje in že dopoldne zasedle tudi Prago — Vsa državna oblast na češkem je pod nadzorstvom Konrada Henleina — Zasedba se je izvedla brez incidentov

Berlin 15. marca. o. Vlak s prezidentom republike dr. Hacho je prispel v Berlin z veliko zamudo šele pon ob 0.30. Prezident je bil žalostno nasmehnil. Lo je vidi na postaji okrog sebe vse polno javinarjev in fotoreporterjev. a ni govori nobene besede. Molče je tudi gledal častno četo in brez besede se je odpeljal s postaje v hotel »Allton«, dr. Chvalkovsky na na češko poslatstvo.

Zgodovinska noč v Berlinu

Ko so bile opravljene vse formalnosti diplomatskega kodeksa, se je odpeljal kmalu po 1. ponoči v kancelarsko palačo, kjer se je v prisotnosti Ribbentropa i Göringa sestal s Hitlerjem. Razgovor je bil kratek. Prisostvoval mu je tudi zunanji minist. Chvalkovsky. Po presledku, ki je trajal tri četrt ure, se je k. ferenca nadaljevala. Tokrat Hitlerja ni bilo več zraven. Razgovori med Hacho, Chvalkovskym, Ribbentropom in Göringom so trajali dobri dve uri. Ob 3.55 je bil končno podpisan protokol o popolni kapitulaciji Českoslovaške.

Nadaljnje podrobnosti o zgodovinskem očenem sestanku niso znane. V njegov potek je zavil še v popolno tajnost. Ve se le, da so v presledku po prvem sestanku imeli skupen oosvet vodilni nemški politiki in vodilni generali. V pos. nem salonu kancelarske palače sta se razgovarjala tudi prezident dr. Hacha in zunanji minist. dr. Chvalkovsky. Odločitev je padla, ako ne že prej, pa vsekakor na tem sestanku vodilni ljudi Velike Nemčije, tako da je šlo potem le še za podrobnosti, odnosno za to, da češka predstavnika pristane na kapitulacijo brez prelivanja krvi. To se je s podpisom protokola tudi res zgodilo.

Kakšen bo bodoči položaj češke

V protokolu je Čehom obljubljena kulturna avtonomija. Protokol obsega sicer le nekaj besed, iz katerih pa je dovolj jasno razvidno, da se je ustvarila državno-pravna zveza med Prago in Berlinom in da je konec samostojne češke države.

Češka in Moravska bosta po informacijah iz nemških virov uvrščeni v sistem Velike Nemčije kot avtonomni deželi pod nemškimi protektoratom. Njun položaj bo sličen položaju Tunisa pod francoskim režimom. Stanje, ki je s tem protokolom nastalo, spominja na položaj, v katerem so se znašle dežele vavalske krone, ko so l. 1620 pripadle Habsburžanom. Bitka na Beli gori je tokrat potekla brez prelivanja krvi.

Ze med tem, ko je bil dr. Hacha na poti v Berlin, so nemške čete prestopile severno od Moravske Ostrave mejo ter prodrele kakšnih 20 km globoko na českoslovaško ozemlje. Zaveze so Moravsko Ostravo Predsedniku dr. Hachu sprito informacijo, ki jih je že v vlaku prejel o tem dogodku, po katerem se je znašel pred izvršenim dejstvom, ni preostalo drugega, kakor pristati na besedilo protokola.

Nemško poročilo o češki predaji

Berlin, 15. marca. br. Davi ob 6. so imele vse nemške radijske postaje, ki jim je bila priključena tudi postaja v Gdansk, in vse prekomorske postaje, posebno oddajo. Govoril je minist. za propagando dr. Göbbels, ki je izjavil, da po nalogu svojega vrhovnega vodje državnega kancelarja Hitlerja objavlja naslednje važne politične vesti:

»Med vodjo rajha in prezidentom Českoslovaške republike dr. Hacho je bil sklenjen naslednji sporazum: Führer in kancelar je v navzočnosti zunanega ministra Ribbentropa sprejel prezidenta Hacho in češkega zunanega ministra Chvalkovskega na njuno željo v kancelarjevi palači v Berlinu. Ta sestanek je bil sklican zaradi dogodkov v zadnjem času. Na dosedanem češkem ozemlju je postal položaj zelo resen in po oboje-

stranski proučitvi na obeh straneh je bilo doseženo popolno soglasje v tem, da je cilj vsega truda zagotavljanje miru, reda in varnosti v tem delu Evrope.

Českoslovaški predsednik je izjavil, da tudi on služi temu cilju in da se končno doseže popoln mir, polaga usodo češkega naroda in češke dežele v roke vodje Hitlerja s polnim zaupanjem.

Hitler je sprejel to izjavo in dal izraza svojemu sklepu, da vzame češkoslovaški narod pod zaščito nemškega naroda in da mu bo pustil njegovo svojstveno življenje in bitje v okviru avtonomije. Protokol je bila podpisana v dveh izvodih.

Besedilo protokola o kapitulaciji

Berlin, 15. marca AA (DNB) Davi ob 3.55 so podpisali tale dogovor: »Führer (vodja) je danes v navzočnosti zunanega ministra v Ribbentropa sprejel na njuno željo predsednika češke države dr. Hacho in češkega zunanega ministra Chvalkovskega. Na sestanku so popolnoma odkrito proučili položaj, ki je nastal zaradi dogodkov zadnjih tednov na dosedanem českoslovaškem državnem ozemlju. Na obeh straneh so poudarili soglasno prepričanje, da mora biti namen tega prizadevanja zagotovitev reda in miru v tem delu srednje Evrope.

Dva Hitlerjeva proglasa

V proklamacijah na narod in nemško vojsko naznanja in utemeljuje Hitler zasedbo Češke in Moravske

Berlin, 15. marca br. Po sporazumu, ki je bil podpisan med prezidentom Českoslovaške republike dr. Hacho in kancelarjem Hitlerjem, je Hitler izdal na nemški narod naslednjo proklamacijo, ki jo je tudi prečital dr. Göbbels ob 6. zjutraj po radiu. Prenašale so jo pa tudi vse nemške postaje ob 7. zjutraj.

Nemškemu narodu! Potem ko je bila šele pred nekaj meseci Nemčija prisiljena, da v zaščito svojih rojakov živčih in strnjelih naselbinah, nastopi proti terorističnemu režimu CSR, je v zadnjih tednih zopet opaziti take pojave v prostoru, kjer je toliko narodnosti, je postalo to nevzdržno, in so vladale neznosne razmere. Kot reakcija proti temu napadu na svobodo so se te dni uprli narodi in se ločili od Prage Českoslovaška je prenehala eksistirati.

Od nedelje dalje je bila Českoslovaška torišče divjih ekscenov, ki so spet zahtevali več žrtve, žal pa so bili med nadlimi Nemci Vsako uro se množe klci prizadevati na pomoč iz krajev nemških otokov. ki jih je Nemčija lani velikodušno pustila Češki so se začele valiti reke beguncev, ki so se oropani premoženja zatekali v Nemčijo. Nadaljevanje takih razmer mora povzročiti popoln razkroj v ozemlju, na katerem je Nemčija življenjsko zainteresirana, na ozemlju, ki je tisočletja pripadalo Nemčiji.

Nemška vojska na češkem in Moravskem

Prebivalstvo je povsod mirno in ves dan ni prišlo do nobenega incidenta — Zasedba Prage

Praga, 15. marca. AA. (Stefani). Preteklo noč je bila Praga budna, a je bilo relativno še dosti mirno. Prebivalstvo je zjutraj po radiu izvedelo za sklep seje v Berlinu ponoči. Vsak četrt ure poziva praški radio v imenu ministra za narodno obrambo češke čete, naj ostanejo v vojašnicah in naj se nemškim četam ne upirajo. Radio objavlja tudi poziv na prebivalstvo, naj ohrani mirno kri in naj se izogiba vsakih incidentov. Uradnikom na pošti in onim, ki so zaposleni v prometni službi, je bil po radiu izdan ukaz, naj opravljajo normalno svojo službo.

Nemške čete so prekorčile češko mejo pri Melniku. Nad 800 letl spremlja prodiranje nemških čet. Predvidevajo, da bo najkasneje do večera tudi vsa Češka zasedena. Povsod vlada mir. Nikjer ni bilo nobenega incidenta.

Praga, 15. marca. AA. Nemške čete so vkorakale v Prago okoli 10. dopoldne in sicer v popolnem miru. Na poslopjih, v katerih bivajo Nemci, so vihrale zastave s ključastim križem. Na ulicah je bilo živahno že od ranega jutra. Na mnogih krajih so bili postavljeni zvočniki, ki so v češkem in nemškem jeziku prenašali navodila za prebivalstvo. Praški Nemci, posebno mla-

delu srednje Evrope. Češki državni predsednik je izjavil, da izroča, da se doseže popolna pomiritev, v roke führerja nemškega rajha s popolnim zaupanjem usodo češkega naroda in države. Führer je sprejel to izjavo na znanje in sporočil svoj sklep, da sprejme češki narod pod varstvo nemškega rajha in mu zagarja avtonomni razvoj njegovega narodnega življenja po njegovi narodni individualnosti.

Berlin, 15. marca 1939.
Adolf Hitler, dr. Hacha, v. Ribbentrop, dr. Chvalkovsky.

Prva češka objava

Praga, 15. marca h. Danes na vse zgodaj zjutraj je oddal praški radio prvo sporočilo, da sta prezident dr. Hacha in zunanji minist. dr. Chvalkovsky v Berlinu in da imata tam razgovore s kancelarjem Hitlerjem ter drugimi vodilnimi nemškimi državniki. Na osnovi teh razgovorov je kancelar Hitler sklenil, da bo nemška vojska zasedla Češko in Moravsko. Zasedba se bo začela ob 6. zjutraj in bo v teku današnjega dne končana. V Prago so prišle prve nemške čete ob pol 8. zjutraj, ob 10. dopoldne pa jim je sledila cela 16. divizija, ki je prišla s severovzhodne strani. Vojski so najprej zasedli Hradčane, nato pa vsa važnejša javna poslopja v Pragi. Prišlo ni do nikakega incidenta.

Proglas vojski

Berlin, 15. marca br. Armadi je naslovil Hitler naslednji proglas: »Vojski nemške armade! Českoslovaška je v razkroju. Na Češkem in Moravskem divja najstrašnejši teror. S 15. marcem 1939 bodo zaradi tega oddelki nemške armade in zračne vojske vkorakali v Češko, da zaščitijo življenje vsega prebivalstva. Pozivam vsakega nemškega vojaka, da se namoram prebivalstvu zasedenega ozemlja ne smatra za sovražnika, temveč samo za nosilca nemške volje nemškega naroda in da prihaja samo za to, da na tem ozemlju vzpostavi mir in red. Če bi klerkoli nastal odpor ali upor, ga je treba brezobzirno in z vsemi sredstvi zadušiti. Zavedajte se, da vi kot reprezentanti velike Nemčije stopate na češka tla.

Nemška vojska

na češkem in Moravskem

Prebivalstvo je povsod mirno in ves dan ni prišlo do nobenega incidenta — Zasedba Prage

dina, so se zbrali na krajih, kjer je bil določen svecan sprejem nemških čet. Češko prebivalstvo je ohranilo povsod dostojanstvenost in mirnost. Nemci so vzklikali nemškim četam »Sieg Heil!« in »Wir danken unserem Führer!« Glavne praške ulice so bile polne ljudstva.

Na Hradčanih

Berlin, 15. marca. AA. DNB poroča iz Prage, da so prvi oddelki nemške vojske prispeli danes dopoldne ob 9.45 na Hradčane v Pragi. Nemški blindirani avtomobili so se ustavili na trgu. Skoro istočasno so prispeli trije vojaški avtomobili, s katerimi so se pripeljali nemški policijski častniki, ki so takoj stopili v stik v češkimi oblastmi.

Najprej so Nemci zasedli M. Ostravo

Berlin, 15. marca AA. DNB: Vojski krogi poročajo, da so nemške čete snoči zaveze poslopje policijske uprave v Moravski Ostravi in tamkajšnje županstvo. Uradniki in češki policijski organi so se

amaknili v obe poslopji in položili orožje. Nemške čete so tudi na drugih krajih prekorčile češko mejo in so se češke oblasti tudi pri mostu čez Odru blizu Krušna va vdale in položile orožje. Nemške čete so nato nadaljevale prodiranje po cesti v Slesko Ostravo, in sicer v južnovzhodni smeri. Po nemških poročilih so oddelki nemških tankov prišli pred nemški dom v Moravski Ostravi in je velika množica priredila nemškim vojakom prišede sprejem. Tovarne v Vinkovicah so Nemci zavzeli s takšno hitrostjo, da komunisti niso mogli izvršiti svojih groženj.

Brno v nemški upravi

Brno, 15. marca br. V Brnu so davi prevzeli oblast nemški študenti in drugi pripadniki nemške manjšine. Članji njihove delovne službe odpravljajo odle poliicijsko službo v mestu. Ob 11. dopoldne je bila zasedba Brna po nemški vojski končana. Nemški uradniki so bili takoj dodeljeni deželni in mestni uradom. Zupan je izdal proglas na prebivalstvo, v katerem ga poziva naj se v vsem podredi odredbam nemškega vojaškega poveljstva. Opoldne je vodstvo policijske direkcije prevzel Nemec dr. Schral. V prvih popoldanskih urah so se na magistratu zbrali: nemški člani brnkega mestnega sveta. Na tej seji so takoj odstavili štiri socialno-demokratske mestne svetnike in imenovali za njihove naslednike štiri Nemce.

Zasedba končana

Praga, 15. marca ob 20. AA. (Reuter) Vsa Češka in Moravska je zdaj zasedena od raskih čet. V posameznih mestih so samo manjši nemški oddelki.

Obseg avtonomije

Točnih podatkov še ni — Avtonomija bo omejena

Berlin, 15. marca. AA. Reuter poroča, da bo češka država v svoji novi obliki manj samostojna, kot če bi bila pod protektoratom. V uradnih mapah bo začrtana v okviru meja Nemčije in to kot dve avtonomni državi Češka in Moravska. Ti dve državi ne bosta imele lastne vojske, niti diplomatskih zastopstev. Prebivalstvo bo imelo nemške potne liste. Na javnih poslopih bo vihrala zastava s ključastim križem. Ni še znanega ničesar o tem kdo bo »Stathalter« ali komisar, ki bo upravljal državo. Dozadj omenjajo Seyss Inquarta. Tuje države bodo imele v Pragi konzulate. Judje na Češkem in Moravskem bodo imeli isto usodo, kot oni v Nemčiji.

Francoske informacije

Paris, 15. marca. AA. Berlinski dopisnik Havasa ugiba na podlagi razgovorov z raznimi dobro poučenimi osebnostmi takole o bodoči ureditvi Češke in Moravske:

Češka in Moravska se bosta pridružili rajhu in ne bosta tvorili posebne državne celote v okviru rajha. Čehi na Češkem in Moravskem bodo prosti vojaške obveznosti, prav tako kakor niso Čehi v suetskkih krajih, odstopljenih Nemčiji lani v oktobru, podvrženi vojaški obveznosti v Nemčiji. Nemška zastopstva v tuji bodo obdržala tudi ti dve deželi. Čehji bodo obdržali ne samo kulturno avtonomijo, temveč tudi krajevno upravo, ki se bo posluževala njihovega jezika.

Podrobnosti glede prehodne dobe še niso znane. Pričakovati je pa, da bo ne glede na vse to predsednik Hacha veljal za najvišjega zastopnika Češke in Moravske.

Izjemne policijske odredbe za Prago

Praga, 15. marca. br. Takoj po prihodu vrhovnega poveljstva prve nemške divizije, ki je pod vodstvom generala Gayerja, so českoslovaške policijske oblasti po odredbi vojaškega poveljstva izdale naslednje odredbe:

1. Gostilne, hoteli, kavarne in restavracije ter drugi slični lokali bodo morali biti odslej sleherni dan zaprti od 21. do 6. zjutraj.
2. Vsako postajanje in zbiranje ljudi na cestah in trgih je od 21. do 6. zjutraj prepovedano. Ta prepoved ne velja za delavce, ki morajo ponoči v obrate, in za one uslužbence, ki so nameščeni pri podjetjih za preskrbo Prage z živil in drugimi potrebščinami. Vse večerne predstave gledališč, kinematografov in zabavišč so do nadaljnjega prepovedane.

Stik med nemškim vojaštvom ter češko vojsko in policijo je zelo dostojen in korekten.

Hitler na češkem

Praga, 15. marca. AA. (ČTK) Iz Berlina poročajo, da je kancelar Hitler zapustil Berlin in se pridružil četam, ki so vkorakale v Češko in Moravsko. Z druge strani pa poročajo iz Berlina, da je predsednik dr. Hacha v spremstvu ministra Chvalkovskega odpotoval iz Berlina ob 11.16 v Prago.

Hitler že v Pragi

London, 15. marca p. Po informacijah Reuterjevega zastopstva v Pragi je nocoj ob 20. prispel v Prago državni kancelar Hitler. Spremljali so ga Ribbentrop, Himmler in drugi prvaki narodnosocialističnega pokreta ter nemški državni organi. V Pragi so ga sprejeli zastopniki nemške armade z generalom Blaskowitzem na čelu.

Komandanta nemških

okupacijskih čet

Berlin, 15. marca v. Po vkorakanju nemške vojske na Češko in Moravsko je kancelar Hitler povelj vrhovno poveljstvo na Češkem poveljniku tretje nemške vojske generalu pehote Blaskowitzu na Moravskem pa poveljniku V. nemške vojske generalu pehote Listu. Prvemu je bil dodeljen kot državni komisar in okrožni vodja Henlein, drugemu pa državni komisar in okrožni vodja Bürki, kot svetovalec za vse civilne zadeve.

Nemški general prevzel vso oblast

Praga, 15. marca. AA. (DNB) Poveljnik nemških čet general Blaskowitz je izdal na prebivalstvo proglas, da je v imenu voditelja rajha in vrhovnega poveljnika nemške vojske danes prevzel vso oblast na Češkem.

Henlein državni komisar za Češko

Praga, 15. marca. br. Radijska postaja Praga II, ki je bila prepričana, da Nemci v Pragi, je nocoj razglasila naslednji povelji vrhovnega poveljnika nemške vojske v Pragi, generala Blaskowitza:

Na povelje vodje meje v češki deželi danes prevzel izvršne oblasti.

Kot vršilec izvršne oblasti češke dežele odredam:

1. nadzorstvo nad vso civilno upravo v deželi in tudi nad centralnimi uradi v Pragi prevzame Henlein; 2. vsa uprava mora posloovati nemoteno dalje. Posebno velja to za policijo, pošto, železnico in javna naprave; 3. vse gospodarsko življenje se mora nadaljevati. Vsakdo mora ostati na svojem mestu; 4. odredbe vojaških oblasti kakor tudi civilnih uradnikov, ki nastopijo po mojem nalogu, se morajo brez pogoja izpolniti.

Bürkel za Moravsko

Praga, 15. marca. br. Na enak način kakor Henlein za Češko je bil Bürkel imenovan za nemškega državnega komisarja za področje Moravske in Slezije.

„Češki odbor“

Berlin, 15. marca. AA. (DNB). V najkrajšem času bo ustanovljen v Pragi posebni češki odbor, ki bo imel nalogo, da vzdržuje prijateljske zveze med češkim ljudstvom in nemško vojsko. V odboru bodo zastopniki vseh čeških političnih in gospodarskih skupin. Posebno poudarjajo, da bo v tem odboru tudi češki delavski narod.

Dalje na 2. strani

(Nadaljevanje s 1. strani)

ni poslanec in bivši minister Nečas, ki med češkimi delavci uživa velik ugled. Ta odbor se bo sestel v kratkem v palači češkega parlamenta. Češke Nemce bo zastopal v odboru odvetnik Dembicki.

Objave praškega radia

Praga, 15. marca AA. Havas. Češki radio oddaja od časa do časa poziv na ljudstvo, v katerem pravi tole: Bodite mirni in pričakujte novih vestí. Zjutraj ob šestih je nemška vojska prekorčila našo mejo. Vi, ki ste se danes zjutraj zbudili iz spanja, dvomite ali so vse te vesti točne. Pojdte vsi na delo. Pošljite svoje otroke v šolo. Absolutno je potrebno, da pošta in železniški promet funkcionirata normalno dalje. Nemce je treba lepo sprejeti. Ni treba izzivati kakršnih incidentov. Votaki morajo ostati v vojašnicah in izročiti orožje nemški vojski brez odpora.

Poleg tega je radio poročal tudi tole: dr. Chvalkovski je sporočil pomeni vladne rezultate razgovora dr. Hache s Hitlerjem ob navzočnosti v Ribbentrona in dr. Chvalkovskega. Češko in moravsko ozemlje bodo zjutraj zasedle nemške čete. Nemška vojska bo prišla na Češko in Moravsko s

svojimi močnimi motoriziranimi oddelki. Vladi ne preostaja nič drugega, kakor da se vda. Vsak odpor bi pomenil propad naroda.

Seja češke vlade

Praga, 15. marca. h. Ministri češke vlade so ostali zbrani vso noč. Ob 4. zjutraj, ko so prispela prva poročila iz Berlina, so se sestali na uradno sejo. Trajala je eno uro. Med sejo je predsednik Beran parkrat govoril telefonično z zunanjim ministrom Chvalkovskim v Berlinu. O poteku seje ni znano ničesar. Sporočeno je bilo le, da je vlada naknadno pristala na protokol, ki sta ga v Berlinu podpisala prezident Hacha in zunanji minister Chvalkovsky.

Dr. Hacha in Chvalkovsky sta se popoldne vrnila v Prago. Vlada se je po njunem povratku takoj vnovič sestala. Seja ob 10. zvečer se je trajala. Po mestu se govori, da bo za predsednika avtonomne češke vlade, v kolikor bo še obstajala, imenovan general G. H. H.

Poročila ČTK

Rim, 15. marca AA. Štefani: V Pragi vlada popoln red kljub izzivanju, ki ga tu pa tam vzpirljajo židovski elementi. V češkoslovaški tiskovni pisarni (ČTK) so sedli nemški komisar.

Francosko poročilo o položaju na češkem

Praga, 15. marca. AA. Havas: Češke radijske postaje so objavile avtomobilisti, da morajo odslej voziti ne več po levi ampak po desni. Tovorni avtomobili, ki so odločili čete, se vračajo v Nemčijo, vsekakor zato, da pripeljejo nove oddelke. Na Vavčevskem trgu v Pragi je promet skoraj popolnoma pretrgan. Veliki oddelki češke policije stojijo na vogalih trgov in pazijo na red. Prške radijske postaje, ki so že vse v rokah Nemcev, igrajo »Deutschland über alles«. Na trgih se pojavljajo avtomobilske strojinice, tanki in motorizirane strojinice. Vse dopolne so radijske postaje pozivale prebivalstvo preko velikih zvočnikov k redu in disciplini. Po poročilih teh radijskih postaj je prodrala nemška vojska povsod zelo hitro. Oblastva prosijo ljudstvo, naj ostane mirno in hladnokrvno in naj vsakdo pazi na svoje geste in besede. Ena sama beseda bi mogla napraviti škodo vsemu narodu in celo ogroziti njegov obstoj. Razumite, da je vaša

bodočnost in bodočnost obstoja vašega naroda odvisna od vašega vedenja. Sprejmite urabno neodvratno odločitev usode. Določite zadnjih ur so zmedli duhove. Naj bo vsak državljan zbran. Odeve je kupiti čim prej, ker ga ne primanjkuje.

Uradno obvestilo Franciji

Pariz, 15. marca. AA. (DNB): Nemški poslanik v Parizu je uradno obvestil francosko vlado o zapisniku, ki sta ga snoči podpisala Hitler in dr. Hacha. Mislilo, da bo zunanji minister Bonnet sprejel nemškega poslanika in z njim konfiriral o najnovejših dogodkih.

Ustavljen letalski promet

Pariz, 15. marca AA. DNB. Nemško ministrstvo za zrakoplovstvo je izdalo odlok, da je začenši od danes začasno preprečen vsak letalski promet s Češko.

Kaj pravijo nemški listi

Berlin, 15. marca AA. (DNB). Nocojšnji večerniki zelo obširno in pod velikimi naslovi poročajo o dogodkih na Češkem ter posebno podčrtavajo vest, da bo firer prisostvoval vkorakanju nemških čet na Češko. Listi prinašajo tudi uvodnike o teh dogodkih. »Berliner Börsen-Zeitung« pravi med drugim, da se je ponovno združilo tisto kar je bilo 20 let ločeno. List prinaša dalje pregled dogodkov zadnjih 20 let in pravi, da so sedanji dogodki logična ureditev velikega vprašanja.

»Lokal Anzeiger« pravi da se ne da pričakovati, da bi Čehi pozdravljali nemške vojske, more se pa pričakovati, da Čehi ne bodo delali ovir.

»Deutsche Allgemeine Zeitung« prinaša uvodnik pod naslovom »Pod Hitlerjevim varstvom«. List pravi, da se Nemčiji ne more očitati, in da sploh ne more biti govora o kakršnem napadu tem manj, ker so Čehi sami prosili, naj Nemci vkorakajo.

Nemške čete zasedajo tudi Slovaško

Proglas poveljnika Hlinkove garde — »Vkorakanje ne pomeni napada na Slovaško«

Bratislava, 15. marca. AA. (DNB). Načelnik štaba Hlinkove garde Murgač je izdal proglas, v katerem poziva poveljnike Hlinkove garde, da imajo biti od danes na razpolago poveljnikom nemških čet. Murgač poziva prebivalstvo naj chvati hladno kri, ker vkorakanje nemških čet ne pomeni napada na Slovaško. Predsednik vlade Tiso in vojni minister sta podpisala odlok o ustanovitvi prostovoljskega polka, ki naj pazi na ohranitev reda in mira v državi, in ki naj bo na razpolago nemškim četam.

Rekonstrukcija vlade

Pariz, 15. marca. AA. Havas: Iz Bratislave poročajo: Sestal se je ministrski svet in razpravljal o rekonstrukciji vlade. Nova vlada bo čisto nacionalna.

Rim, 15. marca AA. (Stefani): Po poročilih iz Bratislave se je sestel sestel ministrski svet, da ugotovi, ali je treba vladno rekonstruirati, ker je v njej še nekaj sumljivih elementov. Policijski šef v Bratislavi je odstavljen.

Madžarske grožnje Slovakom

Budimpešta, 15. marca. AA. Diplomatski dopisnik MTI piše, da so večkratne kršitve meje v zadnjih 24 urah povzročile med prebivalstvom ob slovaški meji strah in razburjenje. Madžarska omejena straža je doslej energično odklonila vse poskuse. Toda če se ti poskusi ponovijo, bo do Madžari ukrenili represalije in preganjali napadalce tudi preko meje, da se ne bodo spet vrnili, da tako preprečijo nove napade.

Mobilizacija na Slovaškem

Bratislava, 15. marca. AA. (DNB). Slovaški vojni minister Čaplov je objavil naslednji odlok: Ker so madžarske čete vkorakale v vzhodno Slovaško smo odredili mobilizacijo petih poslednjih letnikov rezervistov v tej pokrajini. Povsod, kjer so vojaške garnizije, bo prevzel po letih najstarejši oficir slovaške narodnosti poveljstvo in bodo pred njim vojski prisegli zvestost neodvisni Slovaški.

V zvezi s tem odlokom izjavljajo v madžarskih krogih, da so madžarske čete pri svojem prodiranju v Karpatsko Ukra-

jino dobile ukaz, naj spoštujejo obmejno črto, in da bodo morebitni incidenti, ki bi se pripetili, rešeni na prijateljski način.

Sidor se je moral umakniti

Berlin, 15. marca. br. Novolimenovani notranji minister v Tisovi vladi, bivši ministri predsednik in sedanji notranji minister Karol Sidor je nastopil 4 mesečni dopust s katerega se ne bo več vrnil. Notranje ministrstvo je začasno prevzel predsednik vlade Tiso. Padec Sidorja je posledica pritiska iz Berlina.

Prvi slovaški poslanik v Berlinu

Pariz, 15. marca AA. (Havas) Iz Berlina poročajo da je slovaška vlada poslala za agremen za imenovanje svojega prvega poslanika, ki bo zastopal Slovaško v Berlinu. Kdo bo ta poslanik še ni znano.

Poljski poslanik v Bratislavi

Varšava, 15. marca. AA. Pat: Zunanji ministru Beck je poslal slovaškemu zunanjemu ministru Durbanskemu tole brzojavko:

»Ko odgovarjam na brzojavko vaše ekscelence z dne 14. t. m. mi je čast izjaviti vam, da je poljska vlada priznala in zmore priznava pravico slovaškega naroda, da si svobodno določi obliko svojega političnega obstoja. Da se ustvari zveza in sodelovanje z vlado slovaške republike, sem sklenil takoj imenovati Mješčalsva Shalczynskega kot diplomatskega zastopnika poljske vlade v Bratislavi.

Iz sodne službe

Beograd, 16. marca. p. Imenovani so sodnik okrožnega sodišča v Mariboru Janko Sremac za predsednika okrožnega sodišča v Murski Soboti v 3/1. sodnik sreskega sodišča v Mariboru dr. Mirko. Kajžer za sodnika okrožnega sodišča v Mariboru v 4/2. upokojeni sodni uradnik Julij Karba za voditelja zemljiške knjige v Ormožu v 6. pol. skupini, za višje oficiale v 7. pol. skupini pa Josip Srem v Ljutomeru, Anton Krenš in Celju, Zoran Kašp v Mariboru. Miloš Lebič v Brezicih, Josip Hönigmann v Kranju, Anton Merc v Mariboru in Matej Majcen v Ormožu.

BABYMIRA krema

SE USPEŠNO UPORABLJA ZOPER SPUSCAJE, RANE, PRASKE, OPEKLINE, HRASTE, LISAJE IN VSE NEČISTOSTI KOŽE PRI OTROCIH IN ODRASLIH. NAGLO SUSI OD ZNOJA ALI MOKRENJA OPALJENO IN ODRGNJENO KOŽO. DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH IN DROGERIJAH PO CENI DIN 10.— ZA ŠKATLICO.

Madžari so zasedli vso Podkarpatsko Rusijo

Obetajo ji avtonomijo v okviru Madžarske — Umik čeških čet čez Slovaško

Bratislava, 15. marca. AA. (Havas) Po poročilih, ki jih je prejela slovaška vlada, so Madžari popolnoma zasedli Karpatsko Rusijo, ne da bi pri tem našli na kak odpor. Voditelj Madžarov na Slovaškem Esterhazy je obiskal danes na našem ministrstvu Karla Sidorja ter mu v imenu madžarske vlade izjavil, da bo Budimpešta jamčila za avtonomijo Karpatske Rusije v sestavi madžarske države.

Češke čete se umikajo iz Karpatske Rusije ter se vračajo na Češko. Bratislava vlada se pogaja s Prago glede tranzita teh čet skozi Slovaško. Te čete bodo razorožene na moravski meji, ko bodo prispele na češko ozemlje. V Bratislavi se mobilizacija petih letnikov rezervistov Hlinkove garde nadaljuje. Čim je kaka vojaška enota opremljena, jo takoj pošljejo na mejo Karpatske Rusije, ki je sedaj nastala slovaško-madžarska meja.

Praga, 15. marca AA. (Reuter) Da ustreže zahtevam v ultimatumu madžarske vlade, je češka vlada, kakor se je izvedelo, odredila, da se vse češke čete umaknejo iz Karpatske Rusije.

Madžari zahtevajo, da Čehi položijo orožje

Budimpešta, 15. marca. AA. Danes popoldne se je pod predsedstvom grofa Telekyja vršila seja vrhovnega poveljstva madžarske vojske, da prouči položaj, nastal zaradi dogodkov v CSR. Šef madžarskega generalnega štaba je uradno sporočil, da se marširanje njegovih čet na področju Kar-

patske Rusije nadaljuje. Češki general Prchala je poslal svoje pooblaščenca h poveljniku madžarske konjenice in zahteval petdnevni rok za odhod čeških čet, toda Madžari so zahtevali, da Čehi takoj odlože orožje. Razgovori se trajajo.

Ultimat podkarpatski vladi

Budimpešta, 15. marca. AA. (Havas) Madžarski zunanji minister grof Csanik je poslal predsedniku Karpatske Rusije ultimatum, v katerem zahteva v imenu madžarske vlade, da se oblast izroči poveljni kom madžarske vojske.

Srečanje poljske in madžarske vojske

Berlin, 15. marca AA. Iz Krakova prihajajo poročila, da so poljske čete zbrane na meji Karpatske Rusije in da so dobile ukaz, da počakajo na prihod madžarskih čet, ki bodo danes zasedle vse ozemlje. Pravi, da bo to srečanje poljske in madžarske vojske zelo prisrčno.

General Prchala na Rumunskem

Praga, 15. marca. br. Po nocojšnjih vesteh iz Chusta se je poveljnik češkoslovaških čet v Podkarpatski Rusiji general Prchala s popolno brigado in z vsem orožjem umaknil na rumunska tla.

Rumunija pristaja na razdelitev Podkarpata

Za sebe zahteva rumunski del dežele ter nadomestilo za poslabšani strateški položaj

Bukarešta, 15. marca. AA. (Havas) Rumunija se ne misli upreti akciji, ki se vrši v CSR zavzeti pa namerava stališče v vseh vprašanjih, ki bi mogla angažirati njeno sedanjo in bodočo varnost. Zato je rumunska vlada pristala s Poljsko in Madžarsko na skupno akcijo v Karpatski Rusiji. Ta akcija bo pri Rumuniji sestajala iz naslednjega: 1) osvobodila bo romunske vasi v Karpatski Rusiji, 2) izterjala bo odškodnino za škodo, prizadejano Rumuniji v strateškem pogledu zaradi razširitve madžarskih meja proti severu in vzhodu. Med Bukarešto in Varšavo se je v tem pogledu dosegel sporazum.

Popoldne so se razširili glasovi, da je Rumunija že zasedla okoli 20 vasi v Karpatski Rusiji. V poučenih krogih izjavljajo v zvezi s tem, da do tega trenutka, to je do petih popoldne, rumunske čete niso prekorčile meje. Mislilo, da izvirajo ti glasovi iz poročil, ki jih širijo na Madžarskem, da je namreč Rumuniji že določen del Karpatske Rusije.

Kronski svet

Bukarešta, 15. marca. v Rumunski politični krog in uesti spremljajo potek dogodkov v bivši češkoslovaški na največjo pozornost. Bodočnost Podkarpatske Rusije povzroča v rumunskih krogih največjo zaskrbljenost. Po objavi madžarske ultimata podkarpatski vladi se je popoldne sestel v Bukarešti kronski svet pod predsedstvom kralja Karla. Sklenjeno je bilo stopiti v najtesnejši stik s poljsko

Angleška demarša pri nemški vladi

London, 15. marca. AA. (Reuter). Izvedlo se je, da je Velika Britanija napravila demaršo v Berlinu v zvezi z vkorakanjem nemških čet na Češko. Ni znano, ali je tudi Francija izvršila podobno akcijo. Francoski poslanik v Londonu Corbin je danes popoldne obiskal zunanji urad, da se, kakor sodijo, pogovori glede najnovejših dogodkov.

London, 15. marca. AA. Havas: Iz diplomatskih krogov se je zvedelo, da je dobil britanski poslanik v Berlinu sir Neville Henderson nalog, da intervencira pri nemški vladi v zvezi z dogodki v CSR, vendar ne navajajo o vsebini demarše nobenih podrobnosti.

Današnja seja vlade je trajala dve uri. Razpravljali so o položaju v srednji Evropi, posebno o dogodkih zadnjih dveh dnevov.

Izjave lorda Halifaxa

London, 15. marca. AA. (Reuter). Lorda Halifaxa so danes v lordski zbornici vprašali zastra finančne podpore, ki jo je britanska vlada podelila češkoslovaški. Lord Halifax je odgovoril, da od 10 milijonov funtov 7 milijonov še ni izplačanih. Spričo novih razmer je angleška narodna banka dobila nalog, da zadrži nadaljnja plačila vse dotlej, dokler se položaj ne razširi. Dalje je Halifax dejal, da spričo novih razmer čas ni primeren za obisk, ki ga je na-

vlado in razpravljati z njo o morebitnih ukrepih, ki bi se pokazali za potrebne, če bi se razvoj dogodkov kompliciral.

V zvezi s sklepom kronskega sveta je unel rumunski zunanji minister že popoldne več telefonskih daljših razgovorov s poljskim zunanjim ministrom Gafencom.

Begunci v Rumuniji

Bukarešta, 15. marca. AA. (Havas) Mnogoštevilni begunci, ki prihajajo iz Ukrajine, so prispeli na rumunsko mejo. Za zdaj so jih zadržali še v omejenih mestih. Politični ni znano, ali je med njimi tudi kaj pomembnejših osebnosti, morda celo msgr. Vološin.

Vološin ni ubežal

v Rumunijo

Bukarešta, 15. marca. AA. (Havas). V uradnih krogih pravijo, da se msgr. Vološin ni zatekel v Rumunijo, kakor pravijo poročila iz inozemstva. Prav tako so poročila, objavljena na Madžarskem o neki vojaški akciji Rumunije v Karpatski Rusiji kakor tudi o uresničenju sporazuma med Varšavo in Budimpešto, prežgodnja.

Poljski ukrepi proti Ukrajincem

Varšava, 15. marca. AA. (Havas): Izšlo je uradno poročilo, da so oblastva na vzhodnem Poljskem izdala sedlo odločne ukrepe v zvezi z nedavnimi neredi in političnimi atentati. Oblastva so razpustila celo vrsto ukrajinskih društev, prepovedala ukrajinske kulturne organizacije in zaprla več kmečkih zadrug in drugih društev.

Skrivnostni Čehi v Londonu

London, 15. marca. AA. Nizozemsko letalo, ki vzdržuje zvezo s Prago, je prispelo na letališče v Croydon z 11 potniki, za katere mislijo, da so češkoslovaški begunci. Ne vedo pa, kdo naj bi bili.

London, 15. marca. br. Na letališču v Croydonu je popoldne pristalo potniško letalo holandske potniške družbe, ki je pripeljal iz Prage 12 čeških osebosti. Nekaj minut pozneje je angleško zunanje ministrstvo telefonsko pozvalo direkijo omejenih holandske letalske družbe ter zahtevalo, da pod nobenim pogojem nikomur ne izda imen Čehov, ki so prispeli v Anglijo. Novinarji so si zaman prizadevali, da bi zvedeli njihova imena. Čehi so se nastanili v hotelu »Westend«, a so se tam vpisali z napačnimi imeni.

Imenovanja v Vatikanu

Vatikan, 15. marca. AA. Havas: Papež Pij XII. je imenoval kardinala Tedeschinija za vrhovnega pastirja cerkve sv. Petra, kardinala Marmaglia za prefekta kongregacije in kardinala Pizarda za prefekta seminarske kongregacije. Kardinal Massini je imenovan za predodnika pontifikalne komisije kanonskega prava.

Beležke

„Carta della scuola“

Italijanski listi objavljajo vsebnost nove, a šolskega osnovnega zakona, ki ga je izdelal minister prosvete Bottai po navodilih predsednika Mussolinija in ki nosi naslov »Pismo šole«. (Carta della scuola). Po novem zakonu se bo izvajala bodoča vzgoja italijanske mladine v strogo fašističnem duhu od otroškega vrtca do univerze. Njen cilj je vzgoja italijanske mladine v izdelane fašiste. Vse šolski pouk se bo vršil v najožjem sodelovanju med šolo in fašističnimi mladinskimi organizacijami. Novi zakon uvaža v Italiji doslej neznan obveznost obiskovanja osnovne šole za vso italijansko mladino.

Zakon ima 29 poglavij. Tretje poglavje določa, da pripada šoli ne samo prosvetna vzgoja, temveč tudi telesna in politična. Obvezno obiskovanje šole se pričinja za italijansko mladino že po dopolnjenem četrtem letu starosti. Prvi dve leti bodo obiskovali otroci posebne otroške vrtce. Od 6 do 9 leta bodo posejali tri razrede osnovne šole. Od 9 do 12 leta bodo otroci v posebnih delovnih šolah, ki so popolna novost v Italiji. V delovni šoli bodo spoznavali otroci težave in lepote ročnega dela. Od 12 do 14. leta bodo obiskovali skupne dopolnilne razrede osnovnih šol, v katerih se bo vršila izbira za nadaljevanje studija v triletni normalni srednji šoli.

Po dovršeni normalni srednji šoli se bodo dijaki šele lahko odločili za nadaljevanje studija v višjih srednjih šolah, ki bodo realne, gimnazijske, klasične liceje, višje trgovske šole ter višje obrtne in poljedelske šole. Pouk v višjih srednjih šolah bo trajal pet let. Novi šolski zakon bo stopil v veljavo s šolskim letom 1940/41.

„Tretja sredozemska velesila“

Pod tem naslovom je objavil glavni Göttingov organ »Essener Nationalzeitung« članek, v katerem nasvetuje Franciji, naj prav tako kakor Anglija na vzhodu prizna italijansko veljavo tudi v zapadnem delu Sredozemlja. Francija, piše list, se lahko še nadalje opaja s svojimi strateškimi fantazijami, toda kakor se ni mogla Anglija tako se tudi ona ne bo mogla odreči upštevanju nespremenljivih dejstev novega razvoja.

Italijanski glas o kolonijah

Oficijozna italijanska zunanje politična revija »Relazioni Internazionali« posveča svoj poslednji uvodnik vprašanju francoskega in angleškega zadržanja v vprašanju italijanskih in nemških kolonialnih zahtev ter priblija med drugim da je surs revizije kolonialnega zemljevida sveta že odhila in da je sedaj mir odvisen od rešitve tega vprašanja. Samo s pravično rešitvijo kolonialnih vprašanj bi bilo mogoče vzpostaviti potrebno ravnovesje med totalitarnimi in demokracijskimi velesilami. Revija loči v sestavi kolonialnih imperijev tri sestavine: kolonialne posesti, mandate in protimandate. Kolonialne posesti ne prihajajo nitno v razpravo, ne pa mandati in protektorati. Glede drugih je napočila teza, da so odvisni od Društva narodov, glede drugih pa je znano, da jih ni mogoče smatrati za celota s protorske države. Vprašanje italijanske in nemške ekspanzije je samo vprašanje pravice, ki jih je treba priznati. Ako so drugi za mir s silo, sta Italija in Nemčija za pravični mir, toda os Rim - Berlin bo za vsako ceno dosegla priznanje svojih življenjskih pravic.

Posledica sovjetske „čistke“

Iz poročila, ki ga je na 18 kongresu ruske komunistične stranke te dni podal Stalin, je razvidno, da je stranka pred petimi leti, ko se je sestala na svojem 17. kongresu, štela 1 milijon 874 488 članov. V letih 1933 do 1935 pa je bila zaradi vedno večjega pritoka novih članov izvedena takozvana »čistka« in je bilo do 1. novembra 1936 leta ustavljeno spremanje novih članov. Posledica te »čistke« je, da je število članov padlo na letošnjem kongresu na 1.600.000, kar pomeni, da se je v primeri s prejšnjim kongresom zmanjšalo za okoli 274.000.

Nemška sodba o odnošajih z Vatikanom

V francoskem jeziku tiskana nemška polslužba, a agencija »Nouvelles d'Allemagne« objavlja v svoji številki 10 z dne 10. marca tega leta članek pod naslovom: »Nemčija in sveta stolica«, v katerem podarja med drugim:

»Nemški politični krogi zasledujejo z zanimanjem razvoj vatikanske politike po izvolitvi novega papeža. Nemška vlada je po diplomatski poti sporočila sv. Očetu običajne čestitke. Nemški poslanik Bergen je bil prvi izmed diplomatov, ki so akreditirani pri sveti stolici, sprejet v avdienci pri papežu. Zdi se, da je razgovor potekel v zadovoljstvo obeh. Povsem naravno je, da ob tej priliki še niso bile dane programatične izjave glede smeri kurijske politike. Vtis pa je, da se je novi papež izrekel za to, da bo Cerkev novem nevtralnemu v posledici ravnih državnih režimov. Iz Rima se doznava, da je novi papež v tem pogledu potrdil svoje izjave, ki jih je bil lani dal na evharističnem kongresu v Budimpešti.

Francozi in severno-ameriški listi so pripisovali avdienci nemških kardinalov pri napačno pomeni, ki je brez osnove. V Berlinu vsekakor domnevajo, da bo papež postal z največjo previdnostjo in da se nikakor ne namerava ravnati po navetih nekaterih listov iz zapadne Evrope. Nemški krogi hočejo opozoriti na napačnevala dela.

JNS v Srbiji

V Prilepu je bila zelo uspešna sreska konferenca Jugoslovenske nacionalne stranke. Konferenco je vodil Djerman Rosić. Glavni govornik je bil bivši narodni poslanec Vasilij Trbić, ki je obširno razpravljalo o nujnosti čimprejšnjega sporazuma z dr. Mačkom.

Sreska konferenca JNS je bila tudi v Pirotu. Na njej je poročal o političnem položaju delegat glavnega odbora inž. Misirić.

Glej tudi poročila na 3. in 4. strani

Vremenska napoved

Dunajska: Padavine, spremenljivo vreme, vetrovno s snežnimi meteži, zlasti v južnih Alpah.